

5. mezinárodní vědecká konference Vysoké školy obchodní a hotelové

Již 5. mezinárodní vědecká konference Vysoké školy obchodní a hotelové v Brně na téma „Konkurenceschopnost v cestovním ruchu, gastronomii a hotelnictví“ se uskutečnila 3. května 2012 pod záštitou pana Ing. Stanislava Juránka, senátora Parlamentu České republiky a prvního náměstka hejtmána Jihomoravského kraje. Na 150 účastníků konference z České republiky, Slovenska, Polska, Velké Británie a Uzbekistánu přivítal moderátor první části plenárního zasedání prorektor pro rozvoj a vnější vztahy Prof. Ing. Ignác Hoza, CSc., dr.h.c. a prorektorka pro vzdělávací činnosti paní Doc. Ing. Jana Štofilová, CSc. Úspěšné konání konference účastníkům popřála i Ing. Jana Drápalová, starostka městské části Brno Nový Lískovec, jedné ze dvou městských částí, kde škola sídlí.

V tomto roce se konference výrazně dotkla subjektů aktivních v cestovním ruchu, hotelnictví a gastronomii. Jak vyplývá z tématu konference, jde o schopnost vyrovnat se anebo překonat konkurenci. Cestovní ruch a s ním související hotelnictví a gastronomie přitom představují poněkud specifický sektor. Na rozdíl od fyzických produktů a jiných oblastí poskytování služeb je totiž konkurenceschopnost v tomto sektoru ovlivňována součinností či spolupůsobením mnoha faktorů, které jsou často i nezávislé na možnostech a zdrojích jednotlivých subjektů. Na to reagoval i cíl konference, který měl podnítit odbornou debatu jak praktiků, tak teoretiků z akademické sféry a prezentovat zkušenosti, poznatky, nápady, ale i problémy, se kterým se setkávají ve své praxi. Téma konference tak navázalo na témata konferencí z předchozích let, věnovaným zkušenostem z nejlepší praxe, lidským zdrojům, či otázkám partnerství.

Konference se zúčastnila řada špičkových odborníků z praxe – podnikové, organizační i akademické. V plenárním zasedání vystoupila jako první vedoucí Kanceláře strategie města Kanceláře primátora města Brna dr. Ing. Marie Zezůlková. Ve svém příspěvku poukázala na důležitost práce s image a se značkou pro konkurenceschopnost destinace na příkladu změny image Brna z města textilního a strojírenského průmyslu na město s image kulturní destinace, s významnými funkcionalistickými památkami, centra vědy a výzkumu a mezinárodních veletrhů. Ve své velmi zajímavé a zároveň polemizující prezentaci poukázala také na důležitost komplexního přístupu k managementu města, který lze nelépe vyjádřit sloganem: „Co je dobré pro občana, je dobré i pro turistu“.

Jako druhý se ujal slova kastelán státního hradu Veverí Petr Fedor, který výrazně přispěl k přerodu zdevastovaného hradu na jednu z nejnavštěvovanějších památek v okolí Brna. Zaujal názornými ukázkami svědomité práce a názorně ukázal, v čem může spočívat uvědomění si konkurenčních výhod, hrozeb a příležitostí, slabých a silných stránek a možností při managementu státního hradu, který lze dnes již označit za udržitelně konkurenceschopný.

Manažer Oddělení výzkumů a analýz z agentury Czechtourism Jan Otava se věnoval vztahu konkurenceschopnosti a cestovního ruchu, včetně přístupů agentury CzechTourism k měření přínosu cestovního ruchu pro konkurenceschopnost. Představil např. monitoring zahraničních návštěvníků zacílený na motivaci potenciálních turistů z vybraných evropských zemí pro

cestování do České republiky nebo vnímání brandu Česká republika turisty z Ruska, Ukrajiny a Pobaltí.

Jako zástupce akademické sféry vystoupil vedoucí Katedry cestovního ruchu Ekonomické fakulty Univerzity Mateja Bela z Banské Bystrice doc. Ing. Andrej Malachovský, PhD, s tématem „Systémová krize v cestovním ruchu v České republice a na Slovensku jako důsledek nedostatečné konkurenceschopnosti.“ Ve svém příspěvku diskutoval existenci krize v normálním ekonomickém koloběhu a rámcové i individuální příčiny krize cestovního ruchu v obou zemích. Mezi ně zařadil mimo jiné i převažující podporu gigantických investičních projektů bez adekvátně proporčně velkého zájmu o podporu malého a středního podnikání a chybějící kvalitní politiku cestovního ruchu v obou zemích. Jako jednu z cest řešení krize uvedl inovace v podnikání a nikoliv snižování cen.

Na tento příspěvek navázal prezident Asociace hotelů a restaurací ČR Ing. Václav Stárek, který ve svém vystoupení „Konkurenceschopnost a vývoj oboru hotelnictví a gastronomie“ upozornil na několik problémových míst bránících konkurenceschopnosti jak u podnikatelů, tak i v rozvoji cestovního ruchu České republiky obecně. Mezi ně zařadil zejména: vnímání cestovního ruchu politiky, nerovné podmínky v podnikání, nekonceptnost a nekompetentnost, malou angažovanost podnikatelů, nedostatek profesionální hrdosti, kvalitu a certifikaci kvality. Poukázal také na nedostatek kreativity, nerovné a neúnosné podmínky k poctivému podnikání, existenci šedé ekonomiky, preferenci konkurovat cenou a vysoké nájemné prostor. Upozornil taktéž na význam online distribuce a komunikace v cestovním ruchu a také na vliv existence slevových portálů na konkurenceschopnost. V závěru představil také známku kvality European Hospitality Quality.

Další zajímavou prezentaci uvedla Ing. Eva Gargelová ze společnosti Znovín Znojmo - firmy patřící mezi přední výrobce a distributory vína v České republice. Management Znovínu, který je primárně výrobce a distributorem vína, již před několika lety pochopil, že konkurenceschopnost firmy nemusí být založena pouze na tomto jednom produktu a „zasadil víno do komplexního kontextu“ z pohledu turisty. Zákazníkům tak nabízí nejenom víno jako nápoj, ale několik různých produktových balíčků, ve kterých je víno sice ústředním tématem, ale jde o balíčky pro turisty.

Projektová manažerka Centrály cestovního ruchu Jižní Morava (CCR JM) Mgr. Ing. Monika Hlávková zaměřila příspěvek na téma významu spolupráce s různými partnery jako základního předpokladu rozvoje cestovního ruchu. Mezi ně patří spolupráce regionu s veřejnou správou, s podnikatelskými subjekty, s neziskovými organizacemi, školami, médii a se zahraničními partnery působícími v oblasti cestovního ruchu. V případě CCR JM to je zejména Dolní Rakousko.

Po odpolední přestávce jednání konference pokračovalo ve třech sekcích. V první sekci, která se věnovala konkurenceschopnosti v cestovním ruchu z obecnějšího pohledu a z pohledu mikroekonomického. Zazněly příspěvky týkající se mimo jiné dopadu nové legislativy na podnikání v lázeňství, nabídky ubytovacích služeb ve Znojmě a okolí či vlivu kvality personálu na konkurenceschopnost podniků v cestovním ruchu. Ve druhé sekci byly příspěvky zaměřeny zejména na vzdělávání a faktory makroprostředí v cestovním ruchu. Řešila se

témata terminologie v lázeňství, metodologie výzkumu pozice gastronomických služeb v cestovním ruchu v Brněnském regionu, využívání platebních a informačních prostředků komunikace v cestovním ruchu a problematika klastru jako nástroje konkurenceschopnosti destinace. V rámci třetí sekce se konal druhý ročník studentského workshopu v rámci Studentské vědecké a odborné činnosti.

5. soutěžní workshop výsledků studentské vědecké a odborné činnosti

Souběžně s prestižní mezinárodní konferencí uspořádala Vysoká škola obchodní a hotelová i 5. ročník Studentského soutěžního workshopu v rámci podpory rozvoje studentské vědecké a odborné činnosti. Do soutěže se přihlásilo 8 studentek a 3 studenti při rovnoměrném zastoupení oborů „management hotelnictví“ a „management cestovního ruchu“. 11 účastníků pokrylo široké spektrum témat od hledání hodnocení udržitelných forem rozvoje přes regionální analýzy zaměřené např. na lázeňství či tradiční lidovou stravu, až po kongresový turismus a zhodnocení významu barmanských soutěží. Pestrá skladba témat a časoprostorová synergie s probíhající mezinárodní konferencí přilákala významné akademiky i osobnosti z praxe do publika, které se, včetně dalších asi 20 studentů, aktivně zapojili do průběhu odborných diskuzí. Aktivní byli především vedoucí Kanceláře strategie města Kanceláře primátora města Brna dr. Ing. Marie Zezůlková a manažer Oddělení výzkumů a analýz z agentury Czechtourism Jan Otava, prorektor pro rozvoj a vnější vztahy VŠOH prof. Ing. Ignác Hoza, CSc., Dr.h.c. a zástupce vedoucí Katedry hotelnictví a cestovního ruchu Mgr. Tomáš Ulbrich, Ph.D.

V odborné hodnotící komisi zasedli prorektorka pro výzkumnou činnost a zahraniční vztahy prof. Ing. Kristína Viestová, CSc., prorektorka pro vzdělávací činnosti doc. Ing. Jana Štofilová, Ph.D., doc. Ing. Petr Suchánek, Ph.D. z katedry ekonomie a managementu, vedoucí Laboratoře experimentální a aplikované geografie RNDr. Jakub Trojan a tajemník pro vědu a výzkum RNDr. Jan Trávníček. Přednesené práce a především následné odborné diskuze měly vynikající úroveň a studentky i studenti prokázali při náročných dotazech pohotovost i obecný přehled v oboru. Finanční cenu rektorky pro vítěze získala studentka 3. ročníku oboru management cestovního ruchu *Dagmar Muráriková* s tématem *Kongresový turismus a Prague Convention Bureau*. Autorka se zabývá důvody úpadku postavení Prahy v oblasti kongresového turismu, identifikuje jeho příčiny a diskutuje možnosti zlepšení stávající situace. Odborná porota ocenila kvalitní metodologii, hodnotný písemný projev, konzistentní přestavení práce a kreativní a sebejisté reakce na dotazy. Vzhledem k vysoké kvalitě přestavených prací připravují organizátoři soutěže podmínky pro publikování letošních a loňských soutěžních studentských prací ve studentském sborníku.

Ing. Alena Klapalová, Ph.D., RNDr. Jan Trávníček,

Vysoká škola obchodní a hotelová, Bosonožská 9, 625 00 Brno

alenabra@centrum.cz, travnicek@hotskolabrno.cz